

Саме такою кузницею було і залишається оборонне товариство (раніше ДТСААФ, тепер ТСОУ). Незалежно від політичних та економічних змін у суспільстві, воно завжди об'єднувало у своїх лавах вольових і мужніх людей, готових прийти іншим на виручку, стати на захист слабших, рідної землі. Без перебільшення треба сказати, що таких людей дуже багато і серед жителів нашого району. У тому числі й середнього та молодшого покоління, які набули своєрідного гарту, навчаючись на курсах шоферів чимотоциклістів у районному спортивно-технічному клубі, спортивних секціях, численних гуртках з військово-прикладних видів спорту при первинних організаціях оборонного товариства. Крайці з кращих брали участь у різноманітних змаганнях, виборювали почесні перемоги.

Це в мирний час. Але оборонне товариство діяло ще задовго до початку нападів фашистської Німеччини на Радянський Союз, до складу якого входила й Україна. І хоча тепер наша республіка вільна і незалежна держава, проте ми не можемо заперечувати того факту, що оборонне товариство дуже посприяло згуртуванню наших співвітчизників на захист рідної землі від окупантів. З цього приводу варто згадати, що 12 березня 1923 року за участю уряду України і військового командування було створено Всеукраїнське Товариство авіації і повітроплавання. До його складу влилося й аналогічне товариство Криму. Так виникло Товариство друзів авіації і повітроплавання України і Криму (ТДАПУК).

То був перший крок до створення оборонного товариства. Але вже тоді,

До 70-річчя ТСОУ КУЗНЯ ПАТРІОТІВ

розгорнувши широкий збір коштів серед населення на користь повітряного флоту, на них випущено групу літаків під назвою «Україна», «Харківський металіст», «Червоний хімік», «Донецький залізничник». У той же час робітничі колективи великих міст пропонують створити добровільну оборонну організацію друзів хімічної оборони і хімічної промисловості. І 13 червня 1924 року офіційно оголошується про народження Доброхіму. А в травні 1925 року уряд прийняв рішення про об'єднання ТДАПУК і Доброхіму. Тобто були другий і третій кроки до створення масового оборонного товариства. Нарешті, 14 січня 1927 року на спільному засіданні першого з'їзду Аерохімі і Центральної Ради ТСО (Товариство сприяння обороні) знову відбулося об'єднання з створення товариства ТСОавіахім.

Відтоді й вважається остаточним створення оборонного товариства. Суворі випробування на нього випали у роки Другої світової війни. З перших її днів ТСОавіахім став одним з важливих бойових резервів Збройних Сил держави. Звичайно, хоча порівняно і не зміцнілими на той час були осередки товариства у нашій краї, оскільки почали зосереджуватися після вересня 1939 року, проте багато з тих, кому випало зі зброєю в руках виступати проти гітлерівських полчищ, навчилися стріляти, кидати гранати, готувати оборонні споруди саме у первинних організаціях

Товариства. І та наука багатом допомогла у певній мірі вистояти, вижити...

У післявоєнні роки оборонне товариство то роз'єднувалося за головними профілями, то знову об'єднувалося. Останнє сталося у січні 1951 року і з тривалою назвою — Добровільне Товариство сприяння армії, авіації і флоту — ДТСААФ. А в липні 1953 року був затверджений його Статут, який закріплював структуру і обов'язки членів та організації. Товариство отримало свій прапор і емблему, стало видавати свої газети і журнали. Зокрема, в 1959 році засновано газету «Патріот України».

Товариство беззмінно функціонувало до 25 вересня 1991 року. Після прийняття Декларації про державний суверенітет та Акту про незалежність України, ЦК ДТСААФ на своєму IV позачерговому з'їзді ретурворив республіканську організацію в самостійне Товариство сприяння обороні України — ТСОУ. Воно керується Конституцією молодшої держави, чинним законодавством і своїм Статутом.

Безперечно, труднощі, що виникли у процесі розбудови незалежної України, торкнулися і оборонного товариства. Через погіршення матеріального забезпечення послабилася його робота. Це відчувається і на численних прикладах діяльності підрозділів районного ТСОУ. Помітно стало менше проводитися різноманітних науково-практичних та пропагандистських заходів, гуртків,

змагань. Проте Товариство живе, бореться і сподівається у недалекому майбутньому зайняти гідне місце в підготовці юнаків до служби у Збройних Силах України, а населення — оборони своєї Вітчизни.

Зараз в школах району активно діє 18 первинних організацій ТСОУ, де нараховується понад 1300 його членів. Тільки їх зусиллями за останніх п'ять років проведено сотні занять з військово-прикладних видів спорту, десятки змагань. Серед них у пошані стріляба з пневматичної зброї, їзда на картингах тощо. Найактивнішу участь у них беруть юнаки і дівчата обох Гощанських, Бабинської, Русівельської, Тучинської, Бугринської середніх шкіл і спортивно-технічного клубу, що працює при райкомі ТСОУ. За п'ять років, зокрема, підготовлено 530 водіїв транспортних засобів категорії «А» і «Б».

Незважаючи на погіршення матеріально-технічної бази, заняття по підготовці водіїв різних категорій проходять на належному рівні. Про це засвідчують результати екзаменів, в яких беруть участь працівники служби ДАІ: переважно більшість курсантів успішно складає їх за першим разом, одержуючи посвідчення водіїв. У цьому, звичайно, велика заслуга викладачів теоретичних та майстрів практичних занять Ігора Мартинюка, Віталія Москалика, Валентина Бойка, Олексія Письменного.

Отже, оборонне товариство успішно долає труднощі, продовжує добрі традиції, згуртуванні зусиль патріотів в ім'я гарантованої безпеки рідної землі.

Микола КАЛЕНЮК,
голова райкому ТСОУ.